

Thứ Ba, 20/01/2026, 17:15:07 GMT+7

THỜI NAY / NHÂN DÂN CUỐI TUẦN / NHÂN DÂN HẰNG THÁNG

o tạo ★ Ký kết hợp tác thúc đẩy khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo ★ Lào Cai xếp thứ 8 tại Kỳ thi chọn học

GIÁO DỤC

Giáo dục - chìa khóa thúc đẩy cơ hội cho trẻ em gái vùng cao

Cùng với những chính sách thúc đẩy **bình đẳng giới** và sự đồng hành của các tổ chức xã hội, ngày càng nhiều **trẻ em gái** vùng cao được tiếp tục đến trường. Qua đó, các em từng bước làm chủ cuộc đời mình, góp phần nâng cao nhận thức của gia đình, bản làng của mình.

Thứ Hai, ngày 19/01/2026 - 08:37

Nhà văn Isabelle Müller trong một chuyến tới thăm khu nội trú của học sinh nữ vùng cao. (Ảnh Quỹ Loan Stiftung cung cấp)

Ở nhiều bản làng vùng cao Việt Nam, nơi điều kiện sống còn nhiều khó khăn và những định kiến truyền thống về vai trò của **phụ nữ** và **trẻ em gái** trong gia đình và cộng đồng vẫn hiện hữu, cơ hội học tập của trẻ em gái từng bị thu hẹp bởi nghèo đói và tập quán xã hội. Không ít em đứng trước những lựa chọn tưởng như đã được “**định sẵn**”: nghỉ học sớm, lao động nặng nhọc hoặc lập gia đình khi còn rất trẻ.

Những năm gần đây, cùng với các chính sách thúc đẩy bình đẳng giới, sự đồng hành của các tổ chức xã hội đã góp phần mở ra những cơ hội mới cho trẻ em gái vùng cao. Trong đó, các chương trình hỗ trợ giáo dục của Quỹ Loạn Stiftung - do nhà văn Isabelle Müller sáng lập tại Cộng hòa Liên bang Đức - đã tạo ra những thay đổi tích cực từng bước trong việc mở rộng cơ hội học tập cho trẻ em gái vùng cao.

Gần 10 năm qua, Quỹ Loan Stiftung đã đồng hành cùng trẻ em có hoàn cảnh khó khăn tại nhiều tỉnh miền núi phía bắc, thông qua học bổng, hỗ trợ cải thiện điều kiện học tập, giúp các em , đặc biệt là các em gái, tiếp tục đến trường, nuôi dưỡng khát vọng và chủ động kiến tạo tương lai.

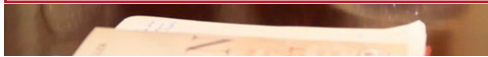

Ngày cơ hội học và tạo nên, mà còn từng bước tác động đến nhận thức của gia đình và cộng đồng về quyền học tập của trẻ em gái.

Hiện nay, tôi không còn thấy sự khác biệt nào giữa bé gái và bé trai về động lực và năng lực học tập.

NHÀ VĂN ISABELLE MÜLLER

Trong dòng chảy thay đổi ấy, Sùng Thị Mỹ và Trương Thị Mến là hai gương mặt

tiêu biểu trong số nhiều nữ sinh dân tộc thiểu số vùng cao đã và đang thay đổi cuộc đời nhờ cơ hội học tập được mở ra.

Ở nhiều bản làng vùng cao, nơi điều kiện kinh tế còn khó khăn và những định kiến giới vẫn hiện hữu, con đường học tập của các em gái vùng cao từng bị thu hẹp bởi những lựa chọn tương như đã được “định sẵn”: nghỉ học sớm, lao động nặng nhọc, lập gia đình sớm.

Tuy nhiên, những năm gần đây, cùng với các chính sách thúc đẩy bình đẳng giới và sự đồng hành của các tổ chức xã hội, ngày càng có nhiều em gái vùng cao được tiếp tục đến trường, mở ra cơ hội thay đổi cuộc đời. Sùng Thị Mỹ và Trương Thị Mến là hai gương mặt tiêu biểu trong số nhiều nữ sinh dân tộc thiểu số vùng cao đang từng bước thay đổi tương lai nhờ được tiếp cận giáo dục.

Từ bản làng nghèo đến giảng đường đại học: Một quyết định mang tính bước ngoặt

Sinh ra tại thôn Cán Hồ, xã Lùng Tám, tỉnh Tuyên Quang, Sùng Thị Mỹ từng đứng trước nguy cơ phải bỏ học sớm như nhiều bạn bè cùng trang lứa. Trong bối cảnh vùng cao, con đường của nhiều em gái dường như đã được “định sẵn”: sớm rời ghế nhà trường để phụ giúp gia đình làm nông nghiệp, trông các em, rồi bước vào cuộc sống hôn nhân khi còn rất trẻ.

Lớn lên trong gia đình đông con, bố mẹ đã cao tuổi, điều kiện kinh tế bấp bênh, em Sùng Thị Mỹ cũng từng đứng trước lựa chọn tương như đã an bài. Với gia đình em, việc cho con gái tiếp tục học lên đại học là một gánh nặng tài chính vượt quá khả năng của bố mẹ em.

“Đỗ đại học rồi nhưng gia đình không cho đi học thì sao?”, “Lên Hà Nội học có đủ tiền sống không?”, những băn khoăn ấy từng khiến em chùn bước. Việc nộp hồ sơ xét tuyển đại học khi ấy chỉ là một quyết định đầy do dự, nhưng lại trở thành bước ngoặt lớn nhất của cuộc đời.

Chính trong thời khắc ấy, học bổng của Quỹ Loan Stiftung, do nhà văn Isabelle Müller sáng lập, đã mở ra một cánh cửa khác. Điều kiện để được nhận học bổng không hề dễ: phải đỗ đại học, phải chứng minh nỗ lực học hành và hoàn cảnh thực sự khó khăn. Khi tên em xuất hiện trong danh sách, đó không chỉ là niềm vui, mà còn là lần đầu tiên em cảm nhận được rằng sự cố gắng của mình đã được nhìn thấy.

ảnh hưởng bởi những định kiến xã hội truyền thống lâu đời. Ở quê nhà, nhiều người cho rằng con gái học cao rồi cũng chỉ về làm nương rẫy, chăm lo gia đình, nên việc đầu tư cho học hành thường thì không được coi là ưu tiên. Dù học giỏi, không ít bạn bè cùng trang lứa của em vẫn phải nghỉ học sớm hoặc lập gia đình khi còn rất trẻ, không hẳn vì thiếu ước mơ, mà bởi hoàn cảnh và những quan niệm lâu đời khiến giấc mơ trở nên mong manh.

Theo bà Isabelle Müller, nhiều rào cản đối với trẻ em gái không xuất hiện dưới dạng những lời cấm đoán rõ ràng, mà tồn tại trong những quyết định đời thường: khi gia đình phải chọn một người để đi học, con trai thường được ưu tiên; con gái được mong chờ sẽ sớm lập gia đình; hay việc đầu tư cho học hành của con gái bị coi là không mang lại nhiều giá trị lâu dài.

Sùng Thị Mỹ, nữ sinh dân tộc thiểu số vùng cao, chụp ảnh cùng nhà văn Isabelle Müller – người sáng lập Quỹ Loan Stiftung, tổ chức đồng hành hỗ trợ giáo dục cho trẻ em gái có hoàn cảnh khó khăn.

Với em Sùng Thị Mỹ, học bổng của Quỹ Loan Stiftung không chỉ giúp em vượt qua khó khăn trước mắt, mà còn tiếp thêm sự tự tin để bước ra khỏi những khuôn mẫu quen thuộc. Bước vào giảng đường đại học, em hiểu rằng mình không chỉ học cho riêng mình, mà còn mang theo niềm hy vọng của gia đình và những em nhỏ nơi bản làng.

Sau khi tốt nghiệp đại học và làm việc tại Hà Nội, em Sùng Thị Mỹ không còn đứng trước lựa chọn quen thuộc là làm nương rẫy hay lập gia đình sớm, mà từng bước khẳng định giá trị của tri thức đối với cuộc đời mình. Sự thay đổi ấy cũng tác động trở lại chính gia đình em, khi bố mẹ em dần nhận ra rằng: “Con gái vẫn phải đi học, không phải chỉ con trai mới được đi học”.

Hành trình vượt khó của Trương Thị Mến ở Hà Giang

Nếu hành trình của em Sùng Thị Mỹ khởi đầu từ sự do dự âm thầm trước những quan niệm quen thuộc về việc con gái học cao, thì em Trương Thị Mến cũng in đậm những rào cản tương tự. Em Trương Thị Mến sinh ra ở huyện Bắc Mê, tỉnh Hà Giang, trong một gia đình dân tộc Dao nghèo, quanh năm chỉ trông vào vài sào ruộng cấy. Từ nhỏ, em đã cùng mẹ vào rừng hái rau, măng, kiếm củi để kiếm tiền đóng học. Trường làng cách nhà gần 5km, mùa đông rét buốt, chân tay tê cóng, em vẫn đi bộ đến lớp đều đặn.

gái học cao đẳng em về lấy chồng thôi. Một lần nghe vậy, em chạnh lòng, nhưng bố mẹ vẫn âm thầm ủng hộ, với câu nói giản dị: “Con muốn học, bố mẹ sẽ cố lo. Còn chuyện đời, cứ để bố mẹ gánh”. Những lời động viên ấy trở thành nguồn sức mạnh để em Trương Thị Mến yên tâm kiên trì theo đuổi con đường học tập của em.

Sau tốt nghiệp trung học cơ sở, em Trương Thị Mến thi đỗ Trường phổ thông dân tộc nội trú - trung học phổ thông tỉnh Hà Giang, cách nhà hơn 100km. Ba năm nội trú là những tháng ngày đầy thử thách, nhiều nước mắt nhưng cũng rèn giũa ý chí.

Cơ duyên đưa em Trương Thị Mến đến Quỹ học bổng Loan Stiftung, từ những lời chia sẻ của cô giáo chủ nhiệm và hình ảnh các chị học sinh cũ của trường, đã thắp lên ngọn lửa hy vọng trong em. Khi được thông báo nhận học bổng Loan Stiftung, Mến bật khóc, không chỉ vì hạnh phúc mà còn vì cảm giác nỗ lực của mình đã được trân trọng.

Học bổng Quỹ Loan Stiftung không chỉ giúp em Trương Thị Mến tiếp tục học tại Trường đại học Y Dược Thái Nguyên mà còn là nguồn động viên tinh thần to lớn. Em học được cách sống có trách nhiệm, biết trân trọng những điều giản dị và biết ơn những người đã đồng hành cùng mình.

Những bước chân rời bản làng của Trương Thị Mến, giống như Sùng Thị Mỹ, là hành trình đi để học tiếp cao hơn, trưởng thành, và sẽ có một ngày các em có thể mang tri thức trở về góp phần phát triển cho bản làng quê hương em.

Việc học ngày nay giúp các nữ sinh vùng cao có thể chủ động hoạch định tương lai và làm chủ cuộc đời mình.

NHÀ VĂN ISABELLE

Bình đẳng giới và học hành trẻ em gái ở Việt Nam: Góc nhìn từ bà Isabelle Müller

Việt Nam đã chứng kiến những thay đổi tích cực trong việc nâng cao cơ hội học hành và bình đẳng giới cho trẻ em gái, đặc biệt tại các vùng núi và vùng khó khăn.

Theo bà Isabelle, nhiều gia đình và cộng đồng vẫn duy trì những quan niệm truyền thống về vai trò giới, khiến các bé gái cảm thấy vị trí của mình chủ yếu ở nhà, tham gia lao động nông nghiệp hoặc chăm sóc gia đình, thay vì theo đuổi học tập.

Tại Việt Nam, trong khoảng 10 năm trở lại đây, tôi quan sát thấy những bước tiến rất rõ rệt về bình đẳng giới, đặc biệt trong tiếp cận giáo dục.

NHÀ VĂN ISABELLE MÜLLER

Khi phải lựa chọn con trai hay con gái đi học, con trai thường được ưu tiên, trong khi con gái phải ở nhà chăm em nhỏ hoặc làm việc đồng áng. Dù ít khi được coi là phân biệt đối xử rõ ràng, những quan niệm này ảnh hưởng sâu sắc đến quyết định hàng ngày. Nhiều bé gái đạt kết quả học tập tốt vẫn phải nghỉ học hoặc kết hôn sớm, vì học hành không phải lúc nào cũng được coi là ưu tiên đối với các em.

đến còn có kết quả học tập tốt nhất, đạt 10 điểm đầu này còn giúp, nhờ là cơ hội cho trẻ em gái được tiếp tục đi học.

Quý Loan Stiftung đã hỗ trợ nhiều trẻ em gái bằng học bổng, giúp các em tiếp tục được đi học cao hơn và thay đổi tương lai. Hai trường hợp điển hình là Sùng Thị Mỹ và Trương Thị Mến. Các học bổng không chỉ là hỗ trợ tài chính mà còn mang lại động lực, sự ổn định và cơ hội thay đổi đời sống.

Bà Isabelle Müller cho rằng, việc nâng cao kỹ năng, tăng thu nhập và cải thiện tiếp cận thông tin giúp phụ nữ trở nên tự chủ và có tiếng nói trong gia đình, cộng đồng. Khi phụ nữ kiếm được thu nhập nhờ được đi học, được đào tạo hoặc dự án sinh kế, họ có khả năng quyết định các vấn đề liên quan đến học hành, y tế, dinh dưỡng cho con cái.

Ở các vùng núi, trẻ em gái gặp nhiều khó khăn rào cản khi đường từ nhà các em đến trường rất xa và nguy hiểm, gia đình khó khăn về tài chính, các em vừa phải đảm nhận công việc nhà và làm các công việc trên nương rẫy cùng gia đình, chất lượng học hành của các em không đồng đều, cùng với những quan niệm cổ hủ của người dân vùng cao về giới. Để giải quyết vấn đề này, cần kết hợp nhiều giải pháp như là xây dựng trường học gần nhà hoặc khu nội trú an toàn, hỗ trợ học bổng và các chi phí phát sinh thêm cho sinh hoạt học tập, dạy song ngữ cho trẻ em dân tộc thiểu số, cải thiện cơ sở vật chất, tổ chức chiến dịch nâng cao nhận thức và áp dụng các biện pháp pháp luật chống tảo hôn.

Bà Isabelle Müller cũng nhấn mạnh vai trò những tấm gương thành công để chứng minh rằng không có rào cản nào ngăn cản phụ nữ sống tự chủ và phát triển. Được đi học và có học bổng giúp phụ nữ thay đổi nhận thức về vai trò của mình, từ đó lan tỏa lợi ích ra cộng đồng. Công nghệ và thông tin cũng góp phần mở ra cơ hội, giúp trẻ em gái tự tin hơn trong việc lập kế hoạch tương lai.

Từ hai câu chuyện của các em Sùng Thị Mỹ và Trương Thị Mến có thể thấy, trao cơ hội học hành cho trẻ em gái không chỉ giúp một cá nhân vượt qua nghèo khó, mà còn là cách bền vững để làm lung lay những định kiến giới đã tồn tại qua nhiều thế hệ. Khi những trẻ em gái được học tập, trưởng thành và trở về quê hương, sự thay đổi không chỉ diễn ra ở bản thân mỗi em, mà lan tỏa tới gia đình và từng cộng đồng, tạo nền tảng cho bình đẳng giới bền vững tại Việt Nam.

Bình đẳng giới, vì thế, không chỉ nằm ở chính sách, mà được kiến tạo từ những cơ hội học tập cụ thể, từ các chương trình hỗ trợ học bổng và từ sự chuyển biến trong nhận thức của từng gia đình trong cộng đồng.

TIN LIÊN QUAN

- > Tăng cường tiếng nói thanh niên về phòng ngừa, ứng phó bạo lực trên cơ sở giới sử dụng công nghệ
- > Cùng phụ nữ và trẻ em gái xây dựng một không gian số văn minh, an toàn

